

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE RUDOLFA MAISTRA ŠENTILJ

Šentilj, 2021

Vsebina

1. KAJ JE VZGOJNI NAČRT ŠOLE?	3
1.1 Zakonska osnova za oblikovanje vzgojnega načrta	3
1.2 Izhodišča za oblikovanje vzgojnega načrta	3
1.3 Vizija šole.....	4
1.4 Poslanstvo šole.....	5
2. VREDNOTE IN NAČELA.....	5
3. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN UKREPI	5
3.1 Vzgojne dejavnosti.....	5
3.2 Vzgojni ukrepi	8
4. OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI.....	9
4.1 Individualne oblike dela s starši	9
4.2 Skupinske oblike dela s starši	9
4.3 Svet staršev	10
5. PRAVILA ŠOLSKEGA REDA.....	10
6. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE	10

1. KAJ JE VZGOJNI NAČRT ŠOLE?

Vzgojni načrt šole je dokument, s katerim šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot v osnovni šoli ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja (2. člen ZOŠ). Po zakonu mora vsebovati določene obvezne sestavine:

- temeljne vzgojne vrednote in vzgojna načela,
- vzgojne dejavnosti,
- vzgojne postopke in ukrepe.

Pri pripravi vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet zavoda na predlog ravnatelja po postopku, kot je določen za letni delovni načrt (60.d člen zakona). Vzgojni načrt se lahko dopolnjuje ali spreminja. Letne evalvacije vzgojnega dela šole so podlaga njegovega dograjevanja in spreminjanja. O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu zavoda (4. odstavek 60.d člena zakona).

1.1 Zakonska osnova za oblikovanje vzgojnega načrta

- Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06, 102/2007, 107/10, 87/11, 40/12-ZUJF, 63/13; 2. člen – cilji izobraževanja, 60.d člen in 60.f člen – vzgojni opomini),
- Priporočila o načinu oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta osnovne šole (MŠŠ; avgust 2008),
- Konvencija o otrokovih pravicah (OZN, sprejela Generalna skupščina, 1989),
- Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v RS (izdalo MŠŠ, 1995),
- Izhodišča kurikularne prenove (pripravil NKS, 1997),
- ZOFVI (16/07, 36/08, 58/09, 64/09, 65/09, 20/11, 40/12-ZUJF, 57/2012-ZPCP-2D, 2. člen – cilji vzgoje in izobraževanja).

1.2 Izhodišča za oblikovanje vzgojnega načrta

so cilji osnovnošolskega izobraževanje, vezani na vzgojne dejavnosti šole, zapisani v 2. členu Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 102/08).

To so:

- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebnostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, drugih ljudi, do svoje in drugih kultur, do naravnega in družbenega okolja, do prihodnjih generacij;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljske odgovornosti;
- vzgajanje za kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Prednostne naloge oziroma tiste, ki jim bomo posvečali posebno pozornost:

- Vzpodbujanje zdravega življenjskega sloga preko izobraževanja in osveščanja ter zagotavljanja in vzpodbujanja zdravega načina prehranjevanja, gibalnih in športnih dejavnosti.
- Ustvarjanje strpnih in na spoštovanju temelječih medsebojnih odnosov tako med sovrstniki kot v odnosih do učiteljev, vseh zaposlenih in celotne skupnosti.
- Krepitvi odnosov med učitelji, učenci in starši. Želimo si aktivnega vključevanja staršev, sodelovanje in pomoč pri razrednih prireditvah in projektih

1.3 Vizija šole

»Vzgoja, učenje, oblikovanje in izgrajevanje mlade osebnosti je temeljno poslanstvo naše šole in vrtca. Vse to bomo lahko dosegli zadovoljni učitelji v sproščenih medsebojnih odnosih skupaj s starši in uspešnimi učenci.«

V viziji šole poudarjamo, da želimo ustvariti šolo, ki bo dobra šola za vse, ki v njo prihajamo in v njej ustvarjamo.

1.4 Poslanstvo šole

Osnovno poslanstvo naše šole je zadovoljevati potrebe učencev. Želimo, da zgradijo mladi v obveznem izobraževanju ključne kompetence do ravni, ki zagotavlja vključenost v odraslo življenje in omogoča ustrezno podlago za nadaljnje učenje in poklicno izobraževanje. Pri uresničevanju vzgojno-izobraževalnih ciljev si prizadevamo za konstruktiven dialog s starši.

2. VREDNOTE IN NAČELA

Vzgojno delovanje šole usmerjajo vzgojna načela in vrednote:

- načelo oblikovanja okolja za optimalno življenje in delo v šoli v fizičnem, psiho-socialnem in duhovnem smislu;
- načelo ravnanja: vključevanje, strpnost, sodelovanje, skupno reševanje težav, dogovarjanje, zavzetost za vsakega posameznika, spodbujanje k odličnosti posameznikov in odnosov;
- načelo zaupanja z zagotavljanjem varnosti.

Temeljne vrednote, ki jih je zapisala večina učencev, staršev in delavcev šole v odgovorih na vprašalnike:

- pravičnost,
- red in disciplina,
- kakovostno delo,
- sodelovanje šole s starši,
- spoštovanje,
- osebna rast.

Tem vrednotam bomo namenili posebno pozornost.

3. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN UKREPI

3.1 Vzgojne dejavnosti

a) preventivne in proaktivne vzgojne dejavnosti

- razvijanje ugodne socialne klime,
- zagotavljanje občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, medsebojne povezanosti in sodelovanja,
- oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja – pravila šole in oddelčnih skupnosti,
- izvajanje razvojnih in drugih projektov šole,
- razvijanje socialnih veščin, vrstniško svetovanje in posredovanje,
- izrekanje pohval in nagrad,
- obravnavanje različnih življenjskih problemov in usposabljanje za reševanje le-teh,
- navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti,
- spodbujanje zavedanja svobode in omejitev v izbiranju vedenja,
- izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost,
- načrtno in sistematično vključevanje staršev v življenje in delo šole,
- izvajanje preventivnih dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov,
- spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi, odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov.

b) svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju njihovih problemov, ki so povezani:

- z razvojem učenca,
- s šolskim delom,
- z odnosi med vrstniki in odraslimi,
- z razvijanjem samopodobe in prevzemanjem odgovornosti.

Usmerjanje in svetovanje lahko poteka:

- v času šolskih obveznosti po dogovoru ali pred in po pouku, v času govorilnih in prostih ur oziroma po dogovoru s starši.

Cilji svetovanja in usmerjanja učencev so:

- oblikovanje lastnih ciljev in načinov uresničevanja,
- učinkovitejša organizacija šolskega in domačega dela,
- spremljanje dela in napredka,
- razmišljanja in vrednotenja svojega vedenja in ravnanja do drugih,
- prevzemanje odgovornosti za svoje ravnanje,
- sprejemanje drugačnosti posameznika,
- nenasilno, konstruktivno reševanje problemov.

c) vzgojni postopki

Osnovni vzgojni postopek je razgovor z učencem. Če ta razgovor ne doseže namena, se v postopek vključi razrednik. Ta o dogodku obvesti starše. V reševanje se vključi svetovalna služba. Kadar učenec nadaljuje s kršenjem pravil ali ni pripravljen sodelovati pri reševanju nastalega problema, se začne postopek izrekanja vzgojnih ukrepov. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole. Kršitve učencev se zabeležijo v dnevnik.

Učitelji, razredniki in svetovalna služba usmerjajo in svetujejo učencem, kadar se pojavijo individualni ali skupinski problemi. V postopku **mediacije** šola posreduje v sporu med učenci. Mediator je strokovni delavec, ki je sprejemljiv za prizadete osebe. S postopkom **restitucije** učenec nadomesti etično, socialno, psihološko ali materialno škodo. Obseg in način izvajanja je stvar dogovora med učencem in strokovnim delavcem, ki ga izbere učiteljski zbor.

Restitucija in mediacija sta postopka, za katera se učenec odloči prostovoljno po pogovoru z razrednikom ali svetovalno delavko. Svetovalna delavka lahko svetuje učencem in staršem, kadar imajo različne osebne težave in stiske ter se posvetujejo z njimi, kadar gre za vzgojne probleme, družinske odnose, učenje, finančno pomoč in poklicno odločanje. Izvajali bomo vzgojne dejavnosti, in sicer z namenom, da dosežemo štiri vrednote: varnost, odgovornost, dobre medsebojne odnose, sprejemanje drugačnosti. Sistematično zbiranje podatkov o okoliščinah, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi. V primerih, ko šola presodi, da se pri otroku pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah psiho-socialne pomoči.

d) pohvale, priznanja, nagrade

Pohvale so lahko ustne in pisne in se podeljujejo v dveh kategorijah:

- za sodelovanje na različnih šolskih ali izvenšolskih aktivnostih, če zanje ni pridobljeno priznanje, za prizadevnost pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, za prizadevno delo,
- za vedenje oziroma osebni napredek učenca.

Pisno pohvalo oblikujejo in podpišejo strokovni delavci šole.

Pohvale so javne v soglasju s starši in se jih izreka ob koncu prvega ocenjevalnega obdobja in na koncu šolskega leta (lahko na prireditvi ali se dogovori kako drugače).

Javne pohvale in priznanja izreka ravnateljica, pomočnica ali kdo drug, če je to tako vnaprej dogovorjeno.

3.2 Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi se uporabijo, kadar učenec, ki je storil kršitev šolskih pravil, ni pripravljen sodelovati pri reševanju nastalega problema in so predhodno bile izvedene vse druge vzgojne dejavnosti ali v primeru, da je učenec storil hujšo kršitev.

Kršitve so zapisane v Hišnem redu OŠ Rudolfa Maistra Šentilj in Pravilih šolskega reda.

Vzgojni ukrepi so:

- nadzor nad učencem v času, ko je v šoli, nima pa pouka ali druge organizirane dejavnosti,
- sprememba sedežnega reda v oddelku,
- razgovor po pouku v zvezi z reševanjem problema ob vednosti staršev,
- dodatno spremstvo,
- nadomestni vzgojno izobraževalni proces v šoli (športni dan ostalih),
- odvzem naprave ali predmeta, s katerim onemogoča ali moti izvedbo dejavnosti,
- ukinitve morebitnih ugodnosti,
- pogostejši (tedenski) stiki strokovnih delavcev s starši,
- povabilo staršem na pogovor,
- redni vsakodnevni in vnaprej določeni stiki s strokovnim delavcem za razgovor o dogajanju in doživljanju v šoli,
- opravljanje neopracenih obveznosti izven predvidenega časa,

- prepoved udeležbe ali možnost udeležbe le ob prisotnosti staršev na šolskih ali izven šolskih dejavnostih,
- pomoč pri urejanju okolja in prostorov, dodatno dežurstvo,
- učenca, ki s svojim vedenjem onemogoča izvedbo pouka, lahko napotimo od pouka k dežurnemu strokovnemu delavcu (ukrep se, ob žalitvi učitelja, izreče takoj),
- poravnava škode (starši učenca povrnejo povzročeno škodo).

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore, pomoči in vodenjem učenca k spremembi neustreznega vedenja in ravnanja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki se odločijo o vrsti vzgojnega ukrepa. Na podlagi strokovne odločitve se ukrep izvede. Vzgojni ukrep je za učenca in njegove starše obvezujoč in se mu morajo podrediti. Vzgojni ukrepi se izvajajo z vednostjo staršev in v dogovorjenem času, kadar gre za izvedbo izven rednega časa.

4. OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI

4.1 Individualne oblike dela s starši

- pogovorne ure, pogovor z razrednikom ali drugim učiteljem,
- sprotno obveščanje staršev po telefonu ali elektronski pošti,
- razgovori s svetovalno delavko,
- razgovori z ravnateljem.

4.2 Skupinske oblike dela s starši

- roditeljski sestanki,
- predavanja,
- delavnice,
- šolske in razredne prireditve.

V primeru nujnega obveščanja staršev so zadolženi:

- razredniki in vsi ostali strokovni delavci,
- v izjemnih primerih še ostali delavci šole.

4.3 Svet staršev

Za organizirano uresničevanje interesov staršev deluje na šoli Svet staršev. Sestavljajo ga po en predstavnik staršev iz oddelčne skupnosti, ki je izvoljen na roditeljskem sestanku. Sodelovanje s starši je dokumentirano v zapisnikih oddelčnih roditeljskih sestankov in poročil razrednikov.

5. PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

Šola v pravilih šolskega reda natančneje opredeli:

- dolžnosti in odgovornosti učencev,
- načine zagotavljanja varnosti,
- pravila obnašanja in ravnanja,
- določi vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil,
- organiziranost učencev,
- opravičevanje odsotnosti ter
- sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

6. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Predloge za izboljšanje vzgojnega dela na šoli zbiramo na osnovi sprotne spremljanja dela v oddelčnih skupnostih in pri ostalih udeležencih vzgojno-izobraževalnega procesa.

Sistematični pristop k izboljšavam vključuje:

- pisna in ustna poročila,
- pogovore in analize na konferencah učiteljskega zbora,
- neformalne in formalne pogovore med delavci šole,
- sestanke strokovnih aktivov,
- sestanke skupnosti učencev,
- roditeljske sestanke,
- sestanke sveta staršev,
- sestanke sveta zavoda,
- pripombe, posredovane po elektronski pošti.

Svet zavoda Osnovne šole Rudolfa Maistra je Vzgojni načrt na svoji seji sprejel februarja 2021.

Predsednik sveta zavoda
Uroš Gašpar

Ravnateljica
Mihelca Fajs